

Bestemmelse nu ene den at fyse Regnguden, ikke at skjærme mod Regnen, medtages kun een. Men hvad ere alle mennekelige Bestemmelser! Om trent ved Swanemøllen begyndte en sagte Kullen i Luften, ved Lille Tuborg lignede det, saa det gav Sæt i Hestene, og nu ret ud for Charlottenlund søde det i Strømme. Man siger af for om muligt at finde et dødt Lysthuus, hvor man tørstfindet kan fortære den medbragte Levemaade. Petra græder atter; denne Gang dog ikke Glædens, men en hjerteskærende Bødemidigheds Taarer. Poul viser Veien i stum Resignation, samvittighedsfuldt holdende Trit med Jack. Fætter Adolf, der allerede i Wiener-vognen havde Midtpladsen imellem Tante og Niece, har beholdt den under Paraplyen; man veed fra „De Uadskillige“ hvilken Magt til at forene dette Redskab har. Den gode Adolf har fra Morgenstunden af fattet de alvorligste Forsætter om at dele sin Opmærksomhed saa ligeligt som muligt imellem begge sine Slægtninge. Men, som Goethe siger, „naar Guder forsøge, kunne da Mennesker modstaae?“ Adolf holder stærkt til venstre Side og Paraplyen vil snart helde med. Det vil gaae ud over Tante Philippines venstre Skulder; naar det regner paa Præsten, drypper det paa Degnen. Gendes Miner ere sure, og Fatters og Motters ere idetmindste mere bittere end søde. Men med et klarende Solsmil slutter Lars den vandrende Trop. Med sand Deeltagelse seer han det unge Par forglemme Regnveiret, den hele Verden omkring sig, det tilstundende Maaltid over sig selv. En ung foræltet Herre — saaledes slutter Lars — glemmer blandt meget Andet ogsaa at fylde sit Glas, og to Glas til tre Mandfolk, af hvilke den Ene ikke drikker Noget, det er trods det mørke Veir og Regnen lyse Udfigter for en ærlig Rudsfl.

Paris i Vinterdragt.

Den stærke Kulde, der indtil for kort Tid siden maledede alle vore Binduer hvide, vore Næser røde og vore Læber blaae, har udstrakt sin konstneriske Virksomhed ligetil Frankrigs Hovedstad, hvor den for Dieblisset optræder som Gjest. Gjesten har vaft stor Sensation og er bleven modtaget med aabne Arme, i Særdeleshed af den fornemme Verden; de fattige derimod have ikke ret kunnet forsone sig med den fremmedes kolde Temperament, og Bisfaldet maa derfor i det Hele taget siges at have været temmelig deelt. Bladene vrindle af ledende Artikler i Anledning af hans Ankomst, og en Forening, skating-club, der har dannet sig for nogle faa Aar siden, har foranstaltet store Festsigheder til hans Ære.

Vi have fra en god Ven, der for Dieblisset opholder sig i Paris, netop i disse Dage modtaget et længere Brev, der saa godt som udelukkende beskæftiger sig med dette Dagens iskolde Thema, som kun i uegentlig Forstand kan kaldes et brændende Spørgsmaal, sjøndt det rigtignok maa have givet Saminfabrikantene og Kulgrøserne en heel Deel at bestille. Med Brevet fulgte et Par illustrerede Blade, som tildeels vare opfyldte af Skitseløber-scener. I det vi gjøre os en Forsoielse af at forelægge vore Læsere et Par af disse Tegninger, tillade vi os som Tegn at underlægge det medfølgende Brev, der, bedre end vi selv formaae det, giver et Billede af „Paris, som det er“ for Dieblisset. Af de Tegninger, som vi ikke have benyttet, er der nogle, som nærmest maae siges at anskueliggjøre, hvorledes man ikke løber paa Skoiter, ligesom hint Billede af Tolddoden, der i sin Tid var op-hængt i Studenterforeningen, og som fremstillede „hvordan Tolddoden inte saae ud“.

Brevet in extracto lyder som følger:

— Naar man forresten skal tale om Paris for Dieblisset, er der i Grunden kun een Ting, man kan berøre, i den Grad har den lagt Beslag paa Alt og paa Alle herovre, og det er Kulden, der endogaa har lagt Beslag paa Boulogneflodens Smaasøer og, hvad der er mere usædvanligt, paa Seinen i hele dens Udstrækning, forsaavidt denne da falder indenfor min Synskreds. Som ved et Trylleslag ere derfor ogsaa Alle blevene forvandlede til lidensfabelige Skitseløbere med russiske Bojarkuer og Pelsværksjakker. Igen er Dagens staaende Thema; den er Stoffet til Bladens Artikler og Ideen til Konstnerens Skizzer. Man lever i denne Tid kun for Skoiter og tænker kun paa Is, da man saagodt-som tilbringer hele den udslagne Dag og tildeels Natten med paa Isen.

Tout le monde est gelé et glacé, excepté les gants. De glacerede Håndsker, der ellers spille en Hovedrolle herovre, have maattet vige, da alt Andet blev „glacé“, og Herrer og Damer bevæge sig overalt med lodne Pelsværksvantter.

De bestaaende Moder have maattet undergaae en væsentlig Forandring. De toneangivende Modejournaler have indseet, at det var nødvendigt for første Gang i lang Tid at tage en lille Smule Hensyn til Klimaet, hvis de ikke vilde udsætte sig for en Kamp med en Hærskare af Rheumatismen, Tand- og Drepinen, der muligen kunde styrte dem aldeles fra Thronen, naar disse ubarmhertige Sjender angreb dem i selve Paris, i Hjertet af deres Rige, og de smaa Lampebakter, der erstattede Damernes tidligere Hovedbedækning, have derfor faaet deres Banesaar.

Naar Kulden saaledes kan gribe ind i en af Keiserdomets fornemste og mest grundmurede Institutioner, vil Du kunne forstaae, hvilken Magt den har vidst at tilrane sig. Den er ogsaa bleven feiret paa alle mulige Maader. I Skitseløberclubben er der bleven holdt Taler og sunget Sange til dens Ære, og i forrige Uge blev der afholdt en storartet Skitseløberfest i Boulognefloden, hvor hele Beaumonden var tilstede.

„I Stykket forekommer det elektriske Lys, bestaaende af 72 Elementer,“ som der i sin Tid stadigt stod paa Alhambras Program derhjemme, naar Bertha Linda skulde henrykke Kjøbenhavnerne med sine graciøse Vendinger og Dreninger. Her var ogsaa det elektriske Lys paa Brædderne, og hvad de graciøse Vendinger angik, saa savnedes de sandelig ikke. Det er en aldeles forbaufende Færdighed, de franske Damer alt have opnaaet paa Skoiter; de ere Skitseløber-Dronninger tilhøve. De fleste af dem overgaae langt deres Cavalerer, idet man ikke saa sjældent seer disse sidste indtage et improviseret Leie paa Isen. De mange deraf opstaaede Deformiteter af Natten skulle, efter hvad man siger, have bragt en bekjendt Phrenolog til Fortvivlelse, idet han paastaer, at Phrenologien vil være en Umulighed inden kort Tid, isald denne Skitseløbermani ikke snart saar Ende.

„Phrenologien,“ skal han have yttret, „har i de sidste fjorten Dage faaet flere Stød, end alle andre Vidensflaber tilsammen i Løbet af Aarhundreder. Den maatte jo have et Negereranie for at kunne holde Sligt ud“.

Men jeg kom bort fra Skitseløberfesten i Boulognefloden. Keiseren og Keiserinden vare tilstede og naturligtvis Hyst og Hystinde Metternich. Til Trods for Hystindens kostbare Toilet og den betydelige Færdighed, hun udfoldede i en Kvadrille, der blev udført af Corps diplomatique og dets Damer, var hun dog ikke Dagens eller rettere Nattens Lovinde, som hun ellers pleier at være. Her er nemlig for nyligt til et af Gesandtskaberne, saa vidt jeg veed til det amerikanske, ankommet en ung Secretair med sin unge Hustru. De deeltog i Kvadrillen, begge fra Top til Taa i sort Silkesøil, kantet med Bobelstind og Diamanter. Om Livet havde de Skjærf af Solmoer ligeledes besat med Diamanter, og paa hver Hoved thronede en sort Baret med hvid Hjer. Men det var dog ikke just paa Grund af den sjeldne og kostbare Dragt, at de mest bemærkedes, heller ikke ved Bruens udmærkede Skjønhed, men ved den vidunderlige Færdighed, hvormed de snart fnoede sig i større og mindre Kredse om hinanden, snart harmonisk gnygede fremad ved hinandens Side. Dertil kommer desuden, at samme unge Diplomat allerede havde gjort sig bemærket forinden ved sine Excentriciteter og forunderlige Ideer, om hvilke man fortalte adskillige Historier.

Forleden engang havde han saaledes været alene ude paa Isen. Der var ikke Mange tilstede den Dag, da det var et temmelig ubehageligt Veir. Mandt de saa var der imidlertid en ung smuk Sigurantinde ved den store Opera. Hun fik snart Die paa Diplomaten og søgte paa forskjellige Maader at tiltrekke sig hans Opmærksomhed. Da det ikke lod til at ville lykkes hende, fandt hun paa at løbe forbi ham og lade sig falde. Han ilede naturligtvis til og hjalp hende op. Det følger af sig selv, at hun havde stødt sig ganske betydeligt; hun maatte derfor ledsages til en Vogn; hun steg ind og lod til at undre sig meget, da den unge Redningsmand gjorde Mine til at ville lukke Døren, uden at sige ind med, sjøndt hun dog havde fortalt ham, at hun var Dandsferinde ved Operaen. Da Alt syntes at ville glippe, benyttede hun som sidste Forsøg en Anmodning om hans Navn, for at hun kunde indeslutte det i sine Bønner. Utaalmodig over hendes Paatrængenhed greb han ned i sin Vestelomme og tog en stor Guldmunt og pær, som han gav hende med de Ord: „Voici ma carte, mademoiselle!“

Paa den ene Side stod i Virkeligheden hans Navn indgravet, og i Betragtning af Stoffets Hvid har hun vel nok trostet sig over Behandlingens Hvorledes. Forresten fortalte man, at han havde ladet det Slags Bisitkort forfærdige, da han brugte at aflevere dem dagligt hos en Skuespillerinde, der havde negtet at modtage ham.

Ja, Paris er de bizarre Ideers Fædreland. Et Par af de medfølgende Tegninger ville bedst kunne overbevise Dig derom, hvis det forresten kunde falde Dig ind at tvivle. Hvad synes Du om Skitseløberens omkring Vonen eller om de første Forsøg i Sangkurven? Men Billederne tale jo for sig selv, saa jeg behøver ikke videre at dvæle ved dem.

Det kongelige Theater.

M. W. Brun: Marie Antoinette.

Smellem en Tegning, udført af en Konstners Haand, og en Afbildning, frembragt paa mekanisk Maade, er der den Forskjel, at Afbildningen efter sin Natur ikke har nogen Opfattelse af Gjenstanden og ikke anviser vort Die noget Synspunkt eller nogen Bei, medens Konstneren derimod er gaaet ud fra een bestemt Betragtningssmaade og med hver Linie, han har draget, har angivet den Retning, han vil vort Blik skal følge. Hans Haand, som fører Blyanten, leder med det

Samme Betragterens Die og veileder gennem Diet Betragterens Sind; han forbyder Blikket at flakke omkring, han gjør den Stærkeres Ret og Villie gjeldende, idet han underkastet vor raadvilde og hjælpeløse Indbildningskraft sin inspirerede Opfattelses Herredømme og bruger Linien som et Sprog, igjennem hvilket han til Betragteren retter en indstændig Opfordring til at see Sagen med hans Die og i hans Aand. Konstneren saae, før han tegnede, og Tegningen er det gennemsigtige Medium, hvorigjennem det kan sees, hvad han saae, og som han saae det; Tegningen er ikke bestemt til at betragtes, men til at gennemskues; den er Konstnerens Meddelelsesmiddel og Budbringer, som Luften imellem Mund og Ore, naar der tales. Bag Aftrykket, bag Lysbilledet er der Intet — en Kasse, en Mechanisme; bag Konstværket føles et levende Væsen, hvis Hjerte slaar deri og hvis Aandepust bejsler det; i samme Dieblif vi gennemtrænge Værket, staae vi Ansigt til Ansigt med Aand af vor Aand. Med andre Ord, det er Synsmaaden, der gjør Konstneren til Konstner og hans Værk til Kunst; Maskinen er en Konstner uden Synsmaade, som Konstneren uden Synsmaade er en Maskine.

Tales der nu om Digtekunsten og nærmest om dramatisk Poesi, da er det, jeg ved Tegningen har benævnet Synsmaaden, det Selvsamme, som her benævnes Konstværkets Aand, det Samme, som Lydterne med et filosofisk Udtryk kalde et Dramas Idee og hvad vi Danske ynede at kalde dets Livsanskuelse. Et Skuespil uden Livsanskuelse og uden Idee falder udenfor Poesien som et Maskinproduct. Det er af den Grund, at et Stykke som „Marie Antoinette“ tiltrøds for den Interessé, det vækker ved sit Stoff og tiltrøds for adskillige underholdende Enkeltheder ikke har Noget med Kunsten at gjøre.

Hvad Synsmaade har „Marie Antoinettes“ Forfatter af den franske Revolution, paa hvis Kraters Rand han lader sine Hælle og Heltinder slaae deres Dolter, af Kongen og Dronningen, af Hoffet og Folket, af Halsbaandhistorien og dens Følger? Svar: Han har ingen. Og hvorfor ingen? Fordi han har saa mange, at han ikke har een. Det sees allerede ved et Blik udover Sujettet. Forfatteren søler, at Halsbaandhistorien frembyder Interessé, fordi den Brifindelse af Rohan, hvormed den ender, er et af Revolutionens stærkeste Signalfud, men dog har han ingen Tragœdie skrevet, men forsøgt sig paa et Skuespil i Scribes Maneer, der ender, hvor Revolutionen begynder, og hvis Sammenhæng med Revolutionen ikke sees. Det viser sig imidlertid simpelt, naar man betragter et Par af de vigtigste Charakterer. Maa jeg forestille mine Læsere Hs. Excellence Prinds-Cardinalen Rohan, ædeltrænkende, Ulykken opføgende og understøttende Geistlig, hvidhaaret Hofmand og Verdensmand, ærgjerrig Politiker, Marie Antoinettes ridderlige Tilbeder. Hvorfor er det ikke muligt at blive klog paa denne Tyr? Simpelt hen fordi det er umuligt at udfinde, hvilken af den halve Snees Synsmaader, som anlægges i Stykket, der skal komme til Anvendelse paa ham. Den franske „Kilde“ har oienfynlig ikke anset det for at være til Skade for Rohans Fortræfflighed, at han er en bekjendt Libertiner, og at hans Forhold til Jeanne de la Motte er et andet end Skriftefaderens til Skriftebarnet. Antydninger heraf ere blevene staaende i den danske Bearbejdelse, men i Strid med disse er Cardinalen vasket saa reen, at hans Forhold til Jeanne staaer som en uopløselig Gaade og hans Ulyst til at betitles Cardinal staaer uforklaret. Den franske Kumpan, fra hvem han er laant, har tydeligt nok haft en Betragtning af, hvad en Cardinal kunde tillade sig og være lige god for det, den danske Forfatter har haft en anden; han har ikke sluppet denne, men han har ikke været istand til at udslette hin; Følgen er, at de to Betragtningssmaader forliges som Hund og Kat. Efter den ene af disse Synsmaader er en Kirkefyrtte, der gaaer paa Elfvoseventyr, ligesom fuldt en Ridder uden Frygt og Dadel; efter den anden Synsmaade vilde det være en forsmædelig Skam for Dronningen, om hun skædede nogen anden Mandsperson end sin Gemal o: de to Synsmaader ombringe hinanden. Efter den ene Livsanskuelse, hvortil f. Ex. en Forfatter som Sainte-Beuve bekjender sig (see hans Afhandling om Marie Antoinette, Nouv. lundis, 8de Bind, 1867, S. 316) bør Marie Antoinette ikke synke i vor Agtelse, fordi hun elsker en UGstain; efter den anden er det en dødelig Vanære for Dronningen at elste en Rohan. Hver af disse Livsanskuelser kan være god for sig, kan have sine stærke og sine svage Sider; det kan være forskjellige Forfatters, det kan være samme Forfatters i to forskellige Perioder af hans Liv, men det kan ikke paa eengang i eet og samme Stykke være een Forfatters. Det hevner sig at ville være Digter paa anden Haand; det hevner sig at laane Lidt hist og plukke Lidt her i Livet, at man kan bringe et Drama tilbede ved at rimpe Scribelle Situationer, Dumas'ske Romanstumper og historiske Bonmots og Anekdoter sammen. Saa simpelt Stykket paa en Maade er, er det dog umuligt at forstaae det, umuligt at finde dets Idee eller dets Aand. Thi det har ingen, det er dødt og aandlest, det forholder sig til et virkelig Digterværk, som et Borgcabinet forholder sig til Thorvaldsens Museum. Man sammenligne ikke dette Skuespil med Scribes,